

Strategier

De som lär sig svenska behöver ett urval av strategier som hjälper dem att i samtal med andra personer komma fram till önskat resultat.

1 Muntlig kommunikation

1. 1. Konversation

1. 1. 1. Börja ett samtal.

Du, ...

Förlåt (mig)...

Har du hört att...

Det är så att...

Får jag fråga en sak?

Du, jag tänkte på en sak.

Hur var det på semestern?

Såg du matchen igår?

Kan jag hjälpa dig?

Kan jag hjälpa till med något?

Förresten, kommer du ihåg Gun?

1. 1. 2. Upprätthålla ett samtal.

Förlåt?

Vad sa du?

Kan du upprepa det där?

Var snäll och prata lite långsammare / högre!

Vad betyder...?

Förstår du (vad jag menar?)

Inte sant?

Eller hur?

Jaså!

Javisst! / Precis! / Absolut! / Exakt! / Visst!

Just det!

Oj då!

Nja.

Mm.

1. 1. 3. Avsluta ett samtal.

Det var kul att träffas.

(Jag tror) det var allt.

Då säger vi så / det.

Vi säger så.

Tack (för det).

Hej då!

Vi ses nästa vecka.

Vi hörs.

OK.

1.2 Komma till tals

1.2.1 Inleda ett yttrande

Det är så att ...

Men det är väl så att...

Nu är det så att...

Jag tycker (nog) att ...

Jag kommer / ringer för / på grund av / med anledning av ...

Det gäller ...

1.2.2 Avbryta någon

Det är möjligt, men ...

Det är nog bra / en bra idé, men ...

Förlåt, men nu måste jag fråga ...

Förlåt, menar du ...?

Menar du verkligen ... ?

1.2.3 Signalera att man har mer att säga

Ett ögonblick *bara!*

Ett ögonblick, *jag är strax färdig.*

Får jag bara säga en sak till.

Vänta lite.

1.2.4 Avsluta ett yttrande

(Och) det var det.

1.3 Interaktiva strategier

1.3.1 Signaler och yttranden som uttrycker uppmärksamhet och intresse

mhm

ja

jaha

jaså

javisst

Det är (inte) sant !

Säger du det ?

OK.

nähä

va ?

Det menar du inte?

Usch !

1.3.2 Ge uttryck åt de andra att de ska fortsätta att tala

Jaha.

Jaså.

Fortsätt!

Och?

Och sedan (då)?

1.3.3 Signalera att man tänker avsluta sitt yttrande

Och till sist ...

1.3.4 Inflika yttranden i ett samtal

A: Igår på konserten ...

C: Jaha, var du där också ?

A : Men jag såg dig inte.

1.3.5 Komplettera andra personers yttranden

Tar du kaffe eller ...

te. Jag tar te.

1.3.6 Använda dialogstrategier i en monolog

När vi kom fram sade han: Gissa vem som har kommit.
Det kan jag aldrig gissa. Det är väl inte din syster, sade jag.

1.3.7 Antyda att båda har gemensam kunskap

A: *Har du läst den här boken?*
C: *Ja, den var ju bra. / Den var bra, eller hur?*

1.3.8 Ta upp andra personers yttranden

A: Ta fram de blåa tallrikarna.
B : De blåa tallrikarna ?
A : Ja, de som står i skåpet i matrummet.

1.4 Strukturera yttranden med hänsyn till adressaten och till kontexten

1.4.1 Förtydliga genom exempel

Det ser ut precis som hemma.
Det är som om han hade glömt allt.
Det är en sorts / en (ett) slags ...
Det är till exempel ...
Ta Erik, till exempel, han ...
... typ ...

1.4.2 Återkomma till ett visst ämne

I alla fall så ...

1.4.3 Byta ämne

Förresten, apropå / på tal om bilar, har du bytt bil?
Jag kom just att tänka på ...
På tal om ingenting ...

1.4.4 Ge sidoanmärkning

Jag har redan varit där, jag vet inte hur ofta, kanske fyra eller fem gånger.

Kör rakt fram och sedan ..., vänta, *hur ska jag förklara*, ta till vänster vid trafikljuset.

1.4.5 Förtydliga sig

Den här soffan var ganska dyr, / eller / jag menar den var väldigt dyr.

1.5 Formulera yttranden med hänsyn till adressaten och till kontexten

1.5.1 Preciserat ett yttrande

Jag menar att ...

Vad jag menar är att ...

Det viktiga här är ...

Det som stör mig mest är ...

1.5.2 Stryka under något

Det var verkligen trevligt.

Det är alldeles för svårt.

Nej, det hinner vi inte. Vi har absolut inte tid.

Jag har aldrig någonsin varit så rädd.

Jag har aldrig varit så rädd i hela mitt liv.

1.5.3 Undvika något

1.5.3.1 Undvika ett visst ämne

Nä, nu pratar vi om något annat.

Nä, vi pratar om ...

Detta har inte med saken att göra.

1.5.3.2 Inte precisera

Vi pratade om semester och sådant.
Jag har träffat honom så där tre eller fyra gånger.
Vad kostar en sådan?

1.5.3.3 Svava svävande

Jag är inte säker på ...
Jag har nog inte tid.
Jag tar kanske en kopp kaffe.

1.5.3.4 Inte säga sin åsikt

Det är väl bra.
Jag vet inte om det lönar sig att ...
Kanske (inte) det.

1.5.3.5 Undvika diskussioner

Jag vet inte.
Kanske (inte) det.
Det kan hända.
Det får du bestämma.

1.5.4 Artighetsstrategier

Kan jag fråga en sak?
Får jag fråga en sak?
Får jag störa dig?
Det vore jättesnällt om du ...
Vad snäll du är!

1.5.5 Mildrande uttryck

Det är väl bra.
Ta gärna med dig något att äta.
Det smakar inte så illa / så dumt.
Det är / var inte så illa.
Jag ska bara ...

1.6 Kooperativa strategier (för att kompensera bristande språkkunskaper)

1.6.1 När andra uppenbarligen inte förstår vad man vill säga:

1.6.1.1 uttrycka med enklare ord

Jag menar ...

Vad jag menar är att ...

Det betyder ...

Det är detsamma som ...

1.6.1.2 upprepa

(upprepa långsamt)

Jag tar det en gång till.

Jag tar det från början.

1.6.1.3 omskriva ord och uttryck

Det är det samma som ...

Det är ett slags ...

Det betyder ...

Man använder den / det till att ...

1.6.1.4 fråga för att höra om de andra har förstått

Förstår du?

Förstår du vad jag menar?

Har ni förstått?

Är du med?

Fattar du ?

1.6.1.5 stava svåra ord

Man stavar med ...

Det stavar man med ett n.

Det stavas med ett n.

1.6.2 När man själv inte förstår vad andra säger:

1.6.2.1 Be andra att upprepa vad de har sagt

Ett ögonblick!

Förlåt, vad sade du att han heter / hette?

Vad hette han, sade du?

Kan du säga det en gång till?

Kan du upprepa det?

1.6.2.2 Be om hjälp att formulera något

Kan man säga ...?

1.6.2.3 Fråga för att vara säker på att man själv har förstått vad de andra säger

Menar du att ...?

Sade du att ... ?

Det betyder med andra ord att ...

1.6.2.4 Signalera att man själv inte har förstått vad de andra säger

Förlåt / ursäkta?

Förlåt, men jag förstår inte.

Förlåt, men det där förstår / förstod jag inte.

Det har jag inte förstått.

Vad sade du?

Hur sa ?

Vad menar du med det

1.6.3 När man själv har svårigheter att uttrycka sig så att man blir förstådd:

1.6.3.1 Omskriva ord och begrepp

Det är ett slags ...

Det är en sak som ...

Det precis som...

1.6.3.2 Använda synonymer och liknande

Det är det samma som ...

Det är precis som om ...

1.6.3.3 Rätta sig själv

Vad jag menar är ...

1.6.3.4 Säga att man inte kan ett visst ord

Vad heter det på svenska?

Hur säger man på svenska?

1.6.4 När åhöraren har svårigheter att förstå samtalet

1.6.4.1 Be om förklaringar

Hur menar du?

Förlåt, vad menar du med ...?

Vad betyder ...?

Kan du förklara ...?

Vem då?

Vilken ... då?

1.6.4.2 Be någon att stava något

Kan du stava till det?

Hur stavar man det?

Hur stavas det?

1.6.4.3 Be någon att skriva upp något

Kan du skriva det?

Kan du skriva upp det?

1.6.4.7 Be någon att tala långsammare

Kan du tala lite långsammare ?

Inte så fort.

Förlåt, det var lite för fort. Jag förstod inte.

2. Telefonsamtal

2.1 Telefonsamtal

2.1.1 Att börja ett samtal

14 55 25 /

Hej!

Mitt namn är ...

(till en okänd person)

Det här är ...

(t ex till Kalles lärare)

Det är ...

(till en känd person)

2.1.2 Fråga efter någon

Är Sven hemma / där?

Kan jag få tala med ...?

Ja, ett ögonblick.

(Till en växel):

Vem får jag hälsa från?

Jag söker ...

Hur var namnet?

Vem är det jag talar med?

Nej, han är bortrest.

Han har gått för dagen.

Har du mamma där?

Nej, hon är inte hemma / där.

2.1.3 Be någon att vänta

Ett ögonblick, jag ska hämta henne.

Vänta ett tag, jag ska se efter.

Jag ska se om han är ledig.

2.1.4 Fråga om man blir hörd eller förstörd

Hör / förstår du (mig)?

2.1.5 Signalisera att man lyssnar

mhm

ja

jaha

jaså

nähä

va?

Säger du det?

OK

2.1.6 Tala om att man ringer senare

Jag ringer senare.

Kan jag ringa upp lite senare?

2.1.7 Avsluta ett samtal

OK:

Tack för att du ringde.

Vi hörs.

Hej då.

3 Skrivna brev

3.1 Börja ett brev

3.1.1 Tilltal

Kära Birgitta!

Kära vänner!

Hej Lennart!

Eva!

Till personalchefen för ...

(Ingen rubrik)

3.1.2 Inledning

Tack så mycket för sist / för brevet / för ett bra möte

Stort tack för ...

Jag skriver för att meddela dig att ...

3.2.1 Fortsätta

Vidare / dessutom ...

Jag vill också ...

2.2.3 Avsluta ett brev

Jag önskar dig en riktigt fin sommar.

Till sist önskar jag ...

Vi ses! Det ska bli trevligt.

Ha det (så) bra!

Må så gott!

Lycka till med ...

Med vänlig hälsning

Många / vänliga / hjärtliga hälsningar

Hälsningar

Kram!